

Mein lieber Vater. Mein letztes schreiben den 24 Octob.
 datirt, so ist in inhalt zu well my fangen haben, darmit in dan
 wegen meiner gesundheit wie es daniel mit mir gewesen wird zu
 schreiben, was sich aber von der zeit an mit mir begeben, und noch
 zugetragen, ist in ein schreiben, als ich nach absendung meines schreiben
 sehr wohl aufgekommen, als unwillig gross schmerz, Mattheit, Magen,
 wofür, und zimlich sehr, und sehr in der vor etlichen tagen geschriben,
 will ich aber kein veränderung geschriben, hab ich so lassen an stehen, und von
 in sich für vor wegen der gelbsucht inwendig geschriben, als ist es gar zu groß,
 und finden sich andern fall mehr, wie ich selber well verhofft, 3 Tage 3
 ein Curire will, 3 ander mehr, und wie also 3 in die dem nicht
 geschriben in schreiben, oder also stetigen darff. vor die gelbsucht brauch ich
 well ich sonst nichts anders brauchen dan, welches Graminis, Apis in einer
 zimlich süßem gedocht, in welcher ich etliche trocken gewarz balsam triching brauch,
 darmit in in die ich gut lob vermindert etwas besser befinde, und
 best sich ansehen, als man es sich wieder für etwas guttes haben will, was es
 aber vorhin bestandt haben nicht, gibt die zeit, ob ich gleich noch schmerz,
 und Mattheit my finde, ist so doch bildung gegen den worten, allein
 daß noch kein Appetit sein oben sich ganz und gar finden will. Ich
 habe wieder zum Doctor Roschig geschickt, welcher was von der sehr wohl
 aufst, und schreibt, daß mir die andern 3 in März Doctores als
 geschriben, mit guttem ratz beirathen sollen, er wolle mir geschriben geben,
 aber seine schwachheit ist zu groß, Magen meiner garten habe in allet
 zu schreiben vertragen, 3 well er sich so sehr schribet, ob man sich nicht was zu
 nicht selbsten kann, welches ich aber selbst 3 es nicht sein zu sein
 nicht in die. Derselb aber mein lieber Vater wellt mich bringen.

Privilegij
ob der Eyfeler meist den Thüren und Fenstern andrinnen, und solches bey
in bey Ihm Majestät dem Könige wegen der Coronation und des Mannes
von ains wegen der Holländer nicht vergessen. Letzt muss unter,
Herrn von St. Joh. des Majestät dem Prinzen und Prinzessin für
vermehren und für sich dem Leben gut befolgen. Datum: 2. Decemb. 1624
Anna
Krafftlich

Wrodzony Panie⁺ Wszelki Almeria starszy
Polkowiacy Krolowcy Jey Almer wdzijcnie nam mity

Wrodzony Panie⁺ Wszelki Almeria starszy
Polkowiacy Krolowcy Jey Almer wdzijcnie nam mity

[1 strona listu]^a

Mein liebe *Vrsul*. Aus eiweren beyden Schreiben, habe ich sowoll Ihr beyden Maÿ. wie auch den der Princen und Princeßin gutte Gesundheitt verstanden, welches denn mein höchste Freiwde ist zu erfahren gewest, und wünsche von Hertzen der Almachtige Gott wolle sowoll Ihr beyde Maÿ. als die Princen und Princeßin¹ und allen ihren Lieben zu langen Zeiten in gutter Gesundheitt erhalten. Ich bin gar hochlich erfreiwett, das es Ihr Durchl. dem Princen² sowoll gehet, und das er so städtlich empfangen worden, und von iederman, gerne geschen und geliebet wirdt, Gott den Almechtige wolle Ihr Durchl. in gutter Gesundheitt und allein wolergehen erahnten, und frisch und Gesund zu uns kommen laßen, und bitte Ihr Durchl. zum freiwentlichen meintentwegen zu grüßen, und dancken vor Ihr Durchl. Grüß. Wegen der Materia vor meine Brutt³ bitte ich wo es euch dunkel fein zierlich zu sein mir zu schiken, sonst will ich woll wartten bis der Montolupi⁴ etwas frisches bekommet, die weill ich dan gar sehr zweifell, das mich etwaß mitt meiner Brutt draus werden soll. Ich bitte euch, mein liebe *Vrsul* wollet Ihr Maÿ. zum untertenigsten vor der Wein so woll auch das Bier danken, und wen er wierdt ein wenig ausgestanden sein, hoffe ich er mir zu meiner Gesundheitt dinli[c]h sein wirdt. Den *Doctor* [Posselio] aber darumb zu fragen wirdt es schwer zu gehen, denn er alle starker Wein wegen seines Podagra Ertz seind ist, allein ich werde meinen iewendigen *Doctor* fragen, was mir der Rathsam wirdt, werde ich zufrieden sein. Ich wünsche von Hertzen und bitte den lieben Gott, das Ihr Maÿ. die angefangene *Cura* woll bekommen möge, das mich Gott der Herr wegen der Pest linderung gegeben, danke ich dem lieben Gott, und bitte er wolle ferner uns alle vor seinen Zorn erhalten und solche Straffe gnedeglich abwenden. [2 strona listu]

Ich bin auch gar hoch erfreiwet, das Ihr Maÿ. mitt dem Newwen Kleÿd so woll zufrieden sein, und sich darüber so ergetzet haben, Gott gebe ich ...^b Ihr Maÿ. offter mitt etwas beßers erfrewen. Mein Gesundheitt anlangend ist es noch in dem Termin^c wie ich in meinem letsten [sic] Schreiben geschreiben, als das ich noch kein Lust zum Eßen haben kan, die Kreffte wollen noch nicht wiederfinden, die Hitze hatt zwar etwas nachgelassen, aber die in wendige Gelbsucht ist noch verlangen^d, ich habe itzund 3 mall Lelidomen Waßer⁵ getrunken des Morgens, mein Mage will aber ...^e mitt der vorigen Suppe nicht woll zufriden sein. Es wolte mich mein *doctor* gerne w[i]eder dahin bringen, das ich *diaetam* halten soll wie zuvor, als das

¹ Król Zygmunt III i królowa Konstancja; Jan Kazimierz, Jan Albert, Karol Ferdynand, Aleksander Karol, Anna Katarzyna Konstancja (Władysław przebywał za granicą).

² Władysław Waza.

³ Chodzi o Magdalene Farensbach.

⁴ Montelupi Walerian, lub bardziej prawdopodobne, Sebastian.

⁵ Wody nie zidentyfikowano.

ich mir gesunde Speisen eßen soll, da ich doch sowoll gesunde als ungesunde nicht wie ein Glidt groß eines ieden Eßen kan, ich thue aber als das ichs nicht verstehe. Wegen der Dinlein^f thue ich mich zum untertenigsten gegen Ihr Maÿ. bedanken, das Ihr Maÿ. sie den Rochin^g befehlen, und Ihr Maÿ. selber wollen sie mitt Nottdurfft versehen laßen, Gott gebe das, ich a Zeitt solche große Gnad Ihr Maÿ. gegen mir wiederumb verdienen könne. Bitte mich Ihr Maÿ. zum untertenigsten zu danken, das Ihr Maÿ. nach dem Doctor geschickt, denn Doctor Posselius ist noch sehr [kran]k, wie ich in meinem letsten Schreiben gedacht. Daß sich aber die Fraur^h Noseⁱ beÿ Ihr Maÿ. vermerken lest, trage ich ein Middleiden, und wünsche das sie baldt Ihr Maÿ. möge verlassen. Beyde meine untertenigste Dienst Ihr beÿde Maÿ., wie auch Princen und Princeßin zu vermelden und thue euch dem lieben Gott befehlen. Datum 7ⁱ Novemb. 1624 In Straßburgk.

Anna^{j6}

Przypisy tekstowe:

^a Pismo całego dokumentu wyblakłe, bardzo słabo czytelne. ^b Słowo nieodczytane. ^c Słowo poprawiano. ^d Lekcja niepewna, może być *verlanden*. ^e Słowo nieodczytane, może być *wir*.

^f Lekcja niepewna. ^g Lekcja niepewna, może być *Pochin*. ^h Lekcja niepewna, słowo zamazane. ⁱ Lekcja niepewna, słowo zamazane. ^j Cyfrę pogrubiono. ^k Pierwsza litera poplamiona.

Tłumaczenie

Moja kochana Urszulo. Z Twych obu listów wyrozumiałam, że zarówno Oboje Królestwo jak królewicze i królowna⁷ są w dobrym zdrowiu, co jest dla mnie największą radością, i z całego serca życzę, żeby Bóg Wszechmogący oboje Królestwo, królewiczów i królownę oraz bliskich [ukochanych] im zachował przez długi czas w dobrym zdrowiu.

Jestem naprawdę zadowolona, że Jego Wysokości Księżciu⁸ [podróż] tak dobrze idzie, że jest przyjmowany tak okazale, przez każdego chętnie, przez wszystkich [jest] kochany. Niech Bóg Wszechmogący zechce zatrzymać Jego Wysokość [Królewicza Władysława] w dobrym zdrowiu i pomyślności podczas podróży, i pozwoli mu powrócić do nas czerstwym i zdrowym. Proszę Jego Wysokości [Królewiczowi] z mej strony przekazać radosne pozdrowienia i podziękować Jego Wysokości za jego życzenia [pozdrowienie, ukłon].

⁶ Na odwrocie, ślad po pieczętce, adnotacja: „den 7 novembris Anno 1624”. Adnotacja druga, inną ręką (kancelarii szwedzkiej?): „a Serma Infanti Sueciae Anna.”; poniżej „min mom” ?.

⁷ Król Zygmunt III i królowa Konstancja; Jan Kazimierz, Jan Albert, Karol Ferdynand, Aleksander Karol, Anna Katarzyna Konstancja (Władysław przebywał za granicą).

⁸ Władysław Waza.

Co do materii dla „mojej” narzeczonej⁹, to proszę Cię o przysłanie mi ciemnego, delikatnego, drobnego materiału, w przeciwnym razie musiałabym czekać, aż Montelupi¹⁰ dostanie czegoś nowego [świeżego], ponieważ całkiem w to wątpię, że mi coś wyjdzie z „moją” narzeczoną.

Proszę Cię moja kochana Urszulo, zechciej unizienie podziękować Jego Królewskiej Mości za wino, jak również za piwo, i gdy się one nieco ustoją, mam nadzieję, że posłużą memu zdrowiu. Pytanie o to doktora [Posseliusa] byłoby zbyt trudne, ponieważ z powodu swej podagry jest arcy przeciwny wszystkim mocnym winom. Zapytam o to tylko mojego lekarza, co uzna mi za wskazane, z tego będę zadowolona.

Życzę sobie z głębi serca, i proszę o to umiłowanego Boga, by Jego Królewska Mość przeszedł dobrze rozpoczętą kurację. Dziękuję Bogu memu Panu, że oszczędził mnie od zarazy, i proszę go częściej, by nas wszystkich uchronił nas przed swym gniewem, i karanie łaską swą odwrócił.

Ucieszyłam się bardzo, że Jego Królewska Mość jest zadowolony z nowej sukni, i tak ją pochwalił, niech Bóg częściej daje takie^a do radości Jego Królewskiej Mości z czegoś lepszego [ważniejszego].

Moje zdrowie jest w takowym terminach, jak to pisałam w ostatnim swym liście, mianowicie nie mam najmniejszej ochoty na jedzenie, moje siły nie chcą się dać odnaleźć, gorączka co prawda nieco popuściła, ale moja wewnętrzna żółtaczka przedłuża się. Teraz [już] trzy razy rano piłam wodę „Lelidom”. Mój żołądek nie jest całkiem zadowolony z poprzedniej zupy. Mój lekarz chciałby mnie do tego przywieść, bym trzymała dietę jak poprzednio, że powinnam jeść tylko zdrowe potrawy, a ja przecież tak zdrowych, jak niezdrowych nie mogę jeść, jak każdy dorosły, ale robię to, czego nie pojmuję.

Względem służby [?] najuniżeniej dziękuję Jego Królewskiej Mości, że polecił Rochową [Rochin] i sam kazał wyposażyć w to co niezbędne; żeby Bóg udzielił mi dość czasu, żebym mogła się odśłużyć Jego Królewskiej Mości za tą łaskę. Dziękuję głęboko Jego Królewskiej Mości, że posłał po doktora, ponieważ doktor Posselius jest nadal bardzo chory, o czym wspomniałam w swoim ostatnim liście. Że jednak Pani Nose [?] przy Jego Królewskiej Mości [źle] odnotowana została, współczuję i życzę, by wkrótce mogła być odprawiona.

⁹ Chodzi o Magdalenę Farensbach.

¹⁰ Chodzi o Waleriana albo bardziej Sebastiana Montelupiego.

Proszę o polecenie mych uniżonych służb Obojgu Ich Królewskim Mościom, jak również królewiczom i królownie, wszystkich was polecam Bogu. Dan 7 nowembra 1624 w Brodnicy [Straßburgk]

Anna^b

Na odwrociu: ślad po pieczęcie, adnotacja: „den 7 novembris Anno 1624”. Adnotacja druga, inną ręką (kancelarii szwedzkiej?): „a Serma Infanti Sueciae Anna.”; poniżej „min mom.”

Przypisy tekstowe:

^a Słowo nie odczytane. ^b Podpis własnoręczny.

opracowali tłumaczył: Janusz Dąbrowski